

МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-18/2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства

Наредба № Н-18/2006 г. за регистриране и отчитане на продажби в търговските обекти чрез фискални устройства е издадена на основание чл. 118 от Закона за данък върху добавената стойност и чл. 9, ал. 1 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Направените изменения и допълнения могат да бъдат систематизирани в три основани групи:

Първата група касае изискванията към лицата, съответно обектите, от които се осъществяват продажби на течни горива, както и производителите/вносителите на електронни системи с фискална памет (ЕСФП) и сервизните фирми, гарантиращи забраната на нерегламентиран достъп до ЕСФП, заедно с нейните компоненти.

Втората група промени са по отношение на специфичните изисквания към ЕСФП и по-конкретно регламентиране на случаите, в които при прекъсване на връзката между отделни компоненти на ЕСФП се блокира работата им и съответно данните се изпращат към Националната агенция за приходите (НАП). Конкретните случаи са уредени с допълнение в раздел VI „Специфични изисквания към ЕСФП“ в Приложение № 2 към чл. 8, ал. 1, т. 2 от Наредбата.

Третата група промени са свързани с въвеждане на задължение към лицата, регистриращи и отчитащи продажби в търговските обекти да подават данни в реално време към НАП за всяка отпечатана фискална касова бележка, посредством изградената дистанционна връзка със системата на НАП. За целите на тази промяна при блокиране на връзката на фискалното устройство с НАП, както и при извършване на ремонт на фискалното устройство работата му се възстановява от сервизния техник.

I. В проекта на Наредба са направени следните предложения за промени.

1. Промените от първата група се състоят в следното:

Изработване на предварително одобрена от НАП и Българския институт по метрология (БИМ) схема за всеки конкретен обект за продажби на течни горива, която да отразява всички компоненти на електронната система за продажба на течни горива и връзката между тях (централно регистриращо устройство, средства за измерване на разход, концентратор/преобразуващо устройство и нивомерна измервателна система). Схемата се предоставя на органите на НАП и БИМ за предварително одобряване и се съхранява на място в търговския обект. Предварителното одобряване се извършва с оглед преценка на сигурността на система, от гледна точка да се намалят критичните точки, т.е. възможностите за нейното манипулиране. Освен това контролните органи ще разполагат по всяко време с информация за цялостната конфигурация на системата, която ще бъде използвана за съпоставяне с реалната обстановка в обекта при осъществяване на последващ контрол. Предвидено е всяка промяна, извършвана на схемата в одобрения ѝ вид да подлежи на последващо одобряване. Чрез одобряването на схемата се очаква да се ограничат случаите, в които търговците извършват промяна в системата, която води до нерегламентирани продажби на течни горива, т.е. неотчитането им чрез ЕСФП.

Извършване на сервизна дейност на фискалните устройства от сервизни техници, които да разполагат с уникален сервизен ключ, издаден от

производител/вносител. Мярката е насочена към препятстване на неправомерно въздействие върху системите. Също така във всеки един момент ще е налице информацията относно лицето, което е извършвало сервиз на съответната ЕСФП.

2. С втората група промени се предвижда въвеждане на специфични изисквания към работата на ЕСФП, съгласно които при прекъсване на връзката/комуникацията между отделните нейни компоненти работата на системата да се блокира. Предвидено е и разпечатване на последните данни на компонента, на който връзката/комуникацията му с друг компонент е прекъсната и автоматичното им изпращане в НАП, както и разпечатване и автоматично изпращане към НАП на данните при възстановяване на прекъсната връзка/комуникация. Мярката е насочена към предотвратяване на продажбите на течни горива, които не са регистрирани и отчетени чрез ЕСФП.

Необходимостта от предприетите нормативни промени, свързани с дейността на лицата, осъществяващи продажби на течни горива като крайни разпространители произтича от направените констатации, след извършени проверки в такива обекти. В хода на тази проверка е установено, че са извършвани продажби без същите да са отчетени чрез ЕСФП. Констатирани са множество случаи на прекъсване на връзките/комуникациите между основните елементи на системата, вследствие на което са проточвани и продавани количества горива, които са неотчетени към системата на НАП. Основен мотив за предлаганите изменения и допълнения в проекта на нормативния акт е борба с укриването на приходи от продажби на течни горива в търговските обекти, респективно предотвратяване на злоупотребите с данък върху добавената стойност (ДДС).

Целта на промените е по нормативен път да се препятстват възникналите ситуации за манипулиране на ЕСФП чрез прекъсване на работата на отделните модули на системата, за да не се допуска нерегламентирано използването на технически средства, позволяващи неотчитане на реално извършените продажби.

3. С третата група промени, свързани с въвеждането на задължение към лицата, регистриращи и отчитащи продажби в търговските обекти да подават данни към НАП за всяка отпечатана касова бележка, се предвижда в реално време НАП да разполага с информация за извършваните продажби, които се регистрирани и отчетени чрез фискалното устройство. Ведно с това всеки издаден фискален бон отпечатва двумерен QR код, който съдържа информация, идентифицираща конкретната продажба. Така чрез този код очакванията са да се стимулира и общественият контрол по отношение отчитането извършваните продажби от търговските обекти. Това ще може да става чрез сканирането му и възможност за справка от клиента на търговския обект за отчетената към НАП продажба.

По отношение на промяната, свързана с подаване на данни в НАП за всяка извършена в търговския обект продажба, целта е да се противодейства срещу извършването на продажби, които не са регистрирани и отчетени по предвидения за това ред, т.е чрез фискалното устройство и в реално време да са налице данни за извършваните във всеки търговски обект продажби.

Предложеният проект на акт ще доведе до косвено въздействие върху държавния бюджет, изразяващо се в повишаване на постъпленията от данък върху добавената стойност, като в резултат на завишения контрол върху приходите от продажби при равни други условия се очаква приблизително 10 % ръст от приходите в бюджета от ДДС, което в абсолютен размер е приблизително 150 млн. лв.

Срокове за привеждане в съответствие.

1. За лицата, които ще използват ЕСФП възниква задължение да използват нови одобрени системи, съгласно изискванията на нормативния акт, а за лицата използващи ЕСФП към момента на промените, възниква задължение да приведат дейността си в съответствие с тях. Предвижда се привеждането в съответствие с новите изисквания да се осъществи в срок до 30.09.2018 г. Срокът е относим и към задължението за подаване на данни в НАП за всяка отпечатана фискална касова бележка.

2. Лицата по чл. 3 от Наредба № Н-18, които са регистрирани по реда на Закона за данък върху добавената стойност, с изключение на тези, които използват ЕСФП, привеждат дейността си в съответствие със задължението за подаване на данни в НАП за всяка отпечатана фискална касова бележка, в срок до 31 декември 2018 г. За всички останали лица, включително и тези, които регистрират и отчитат продажбите си с ИАСУТД, срокът е до 30 юни 2019 г.

По предварителни данни разходите за лицата във връзка с гореизброените промени възлизат на около 122 000 000 лева еднократно.

С проекта на наредба не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз.